

16.06.1998 № 158/417. *Офіційний вісник України* від 13.08.1998. № 30, стор. 485, стаття 1156, код акта 5782/1998.

4. Про затвердження Інструкції про порядок виявлення та постановки на облік осіб, які незаконно вживають наркотичні засоби або психотропні речовини: наказ МОЗ України, МВС України, Генеральної прокуратури України, Міністерства юстиції України від 10.10.1997 № 306/680/21/66/5. *Офіційний вісник України* від 1997. № 48, стор. 440, код акта 4390/1997.

5. Логвиненко Б.О. Провадження в справах про адміністративні правопорушення у сфері охорони здоров'я: навчальний посібник Дніпро: Видавець Біла К.О. 2020. 106 с.

6. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: Закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України* від 07.03.1995. № 10, стаття 62.

7. Ознаки вживання наркотичних засобів. Антинаркотичний молодіжний союз URL: <https://newgenesis.com.ua/dlya-chleniv-rodini/>

8. Національний класифікатор НК 025:2019 «Класифікатор хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я» URL: https://moz.gov.ua/dokumenty_

Ірина Дрок,
науковий співробітник
навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем превентивної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

МІСЦЕ НАЦІОНАЛЬНО ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ

Стратегією національної безпеки України, введеною в дію Указом Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020. Відповідно до положень цієї Стратегії стійкість визначено однією з основних засад, на яких ґрунтується національна безпека держави (пункт 4), а запровадження національної системи стійкості віднесено до пріоритетних завдань (пункт 47) [1].

Концепт національної стійкості є вкрай перспективним для подальших теоретичних розробок і практичних реалізацій. Суть концепту полягає в інституціоналізації партнерських стосунків державних інститутів та громадського сектору в питаннях національної безпеки. Суть стійкості полягає у здатності суспільства в партнерстві з владою долати різного роду кризи та конфлікти з мінімальними втратами та можливістю швидкого відновлення. Стійкість пов'язана з суспільною довірою та здатністю до самоорганізації [2].

Відповідно до положень Проекту Концепції забезпечення національної стійкості [3] національна система стійкості передбачає забезпечення таких базових елементів:

- безперервність урядування, у тому числі гарантована дієвість та спроможність до повноцінного функціонування системи державних органів, їх організаційна стійкість;
- безпека та захищеність об'єктів критичної інфраструктури, зокрема систем забезпечення продовольством, водопостачання, енергопостачання;
- здатність до безперебійного функціонування транспортних систем, у тому числі забезпечення оперативного пересування в кризових умовах;
- захищеність та здатність до безперебійного функціонування систем комунікацій;
- здатність системи охорони здоров'я функціонувати в умовах посилених навантажень внаслідок пандемій або ситуацій зі значною кількістю постраждалих;
- готовність єдиної державної системи цивільного захисту до дій в умовах загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій;
- здатність ефективно реагувати на неконтрольоване масове переміщення людей;
- суспільна стійкість, зокрема до інформаційних впливів;
- фінансово-економічна стійкість, зокрема безперервність основних бізнес-процесів.

З наведеного вище вбачаємо недостатньо обґрунтованим відсутність серед елементів забезпечення національної стійкості напрямку діяльності, який забезпечують органи та підрозділи Міністерства внутрішніх справ України, зокрема Національної поліції України.

Ведучи мову про базові елементи національної системи стійкості, вважаємо за потріб-

бне наголосити на готовності органів та підрозділів Національної поліції України виконувати завдання щодо забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку в умовах загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій. Адже за умов виникнення загрози національній безпеці масові заворушення, мародерство, розбійні напади, тощо є частою динамікою розвитку суспільних відносин. Саме тому діяльність Національної поліції України є базовою потребою урегулювання суспільних відносин за умов загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій.

Відповідно, проєкт Концепції забезпечення національної стійкості [3] пропонуємо доповнити таким базовим елементом, який передбачає забезпечення національної системи стійкості, як готовність органів та підрозділів Національної поліції України виконувати завдання щодо забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку в умовах загрози чи виникнення надзвичайних ситуацій.

Органи та підрозділи Національної поліції України являються базовими під час організації діяльності щодо протидії факторам, які загрожують національній безпеці. Міністр внутрішніх справ України входить до Ради національної безпеки та оборони України, тому бере безпосередню участь у забезпеченні національної безпеки держави. Саме тому напрямок діяльності Національної поліції України, як базовий елемент національної стійкості, має бути врахований під час розробки та впровадження Концепції забезпечення національної стійкості.

1. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>.

2. Назаров М.С. Національна стійкість України: від концептуальних засад до практичної реалізації. Науковий журнал «Політикус». 2020. Випуск 2. С.64-69.

3. Проєкт Концепції забезпечення національної стійкості: лист Секретаріату Кабінету Міністрів України від 13.01.2021 № 809/0/2-21.

Вячеслав Коваленко,
викладач кафедри
цивільно-правових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ПРИРОДНЕ ДОВКІЛЛЯ В УКРАЇНІ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ

Стрімкий розвиток громадськості у питанні правосвідомості, сучасні євроінтеграційні намагання України та високий рівень загрози у сфері державної безпеки України, зумовлює необхідність наукового розроблення актуальних проблем та пошуку відповідей на актуальні питання з відповідної тематики.

Водночас, навколишнє природне середовище, будучи невід'ємним елементом екологічної системи України, що безпосередньо впливає на рівень захворюваності в країні, тривалість життя та інші питання захисту і охорони здоров'я населення та екологічної безпеки в цілому, що передбачені, зокрема у статті 16 Конституції України, на нашу думку виступає одним із основних об'єктів захисту, з точки зору державної безпеки.

Тому, на нашу думку, необхідність теоретичного аналізу зазначених питань, обумовлюється не лише нагальною потребою в укріпленні наукового осмислення проблем державної безпеки, а й з метою встановлення взаємозв'язку між термінами «державна безпека» та «навколишнє природне середовище» та їх сутністю.

Однозначного тлумачення, поняття «навколишнє природне середовище» у працях вчених не знайшло, проте, на нашу думку, наявні наукові позиції дають підстави обґрунтувати власне бачення, у цьому питанні.

Так, О. Колбасов вказує, що із появою зацікавленості людства у збереженні природи як середовища життя людини за умов бурхливого науково-технічного прогресу, поняття «навколишнє природне середовище» приходить на зміну поняттю «природа» [1, с. 16]. Підтвердженням та логічним продовженням, щодо розширення розуміння поняття природа та введення в обіг поняття «навколишнє природне середовище» є також етимологічна сутність